

Lausunto

Oikeusministeriö on 22.2.2008 päivätyllä kirjeellä pyytänyt (Dnro OM14/41/2007) allekirjoittaneilta lausunnot ”IPR-asioiden tuomioistuinkäsittelyn keskittäminen”-nimisestä työryhmämietinnöstä (2007:20). Olemme tutustuneet mietintöön ja pyrimme seuraavassa arvioimaan erityisesti esitetyn uudistuksen tarvetta sekä valintaa markkinaoikeuden ja Helsingin käräjäoikeuden välillä immateriaalioikeudellisten asioiden keskitetyn tuomioistuinkäsittelyn foorumina ja tähän liittyviä valtiosääntökysymyksiä.¹

Nykyinen tilanne

Immateriaalioikeuksien yleistä merkitystä ja niiden käsittelyä eri tuomioistuimissa ja oikeusasteissa on perusteellisesti selvitetty nyt lausunnon kohteena olevassa mietinnössä ja sitä edeltäneessä IPR-tuomioistuintyöryhmän mietinnössä *Aineettomia oikeuksia koskevien asioiden käsittely* (OM 2005:2). Tässä yhteydessä ei ole tarvetta kerrata näitä seikkoja.

Tilanne EU:ssa

Tavaramerkkiä ja mallia koskevien yhteisötason järjestelmien hakumenettely on keskitetty sisämarkkinoilla toimivaan yhdenmukaistamisvirastoon (yhteisön harmonisointivirasto tavaramerkit ja mallit, OHIM). Virasto käsittelee oikeuksien rekisteröintiä ja kumoamista (menettämistä tai mitättömyysvaatimukset) koskevat asiat. Ratkaisuja koskevat oikaisuvaatimukset käsittelee ensimmäisenä asteena OHIM itse, jonka päätöksestä valitetaan OHIMin valituslautakuntaan. Tämän päätöksestä on

¹ Lausunnon antajista Niklas Bruun on myös Teollisoikeudellisen yhdistyksen ry hallituksen jäsen. Hän ei kuitenkaan ole osallistunut mainitun yhdistyksen antaman lausunnon käsittelyyn.

edelleen mahdollisuus valittaa Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen. Oikeuskysymyksistä on vielä jatkovalitusmahdollisuus EY-tuomioistuimeen. Tulevaisuudessa on tarkoituksena – jonka toteuttamiseen EU:n perustamissopimus antaa valtuudet – perustaa immateriaalioikeuksiin erikoistunut tuomioistuin yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen yhteyteen (kuten jo on tehty henkilöstöriitoja varten).

Yhteisötavaramerkin ja -mallin loukkausta ja voimassaoloa koskevissa riidoissa yksinomainen toimivalta on kussakin jäsenmaassa nimetyillä kansallisilla tuomioistuimilla. Kansallinen tuomioistuin käsittelee myös yhteisötavaramerkkiä ja -mallia koskevat väliaikaiset toimet ja turvaamistoimet.

EU:ssa on valmisteilla yhteisöpatenttijärjestelmä, jonka periaatteista on keskusteltu pitkään. Valmistelussa keskeisellä sijalla on viime aikoina ollut tuomioistuinjärjestelmä. Euroopan patenttisopimuksen ("EPC") kehittämiseen liittyneestä hankkeesta Euroopan patenttijärjestelmään kytkettävästä tuomioistuimesta on luovuttu ja sen sijasta on keskitytty kehittämään järjestelmää, joka palvelisi sekä yhteisöpatentti- että europapatenttijärjestelmää. Käsiteltävänä olevan ehdotuksen mukaan tuomioistuimessa olisi keskitetyn jaoston lisäksi myös kansallisia tai alueellisia jaostoja.

Epäkohdat ja tarve muuttaa nykyistä tilannetta

Tuomioistuinlaitoksen immateriaalioikeusalan asiantuntemus on Suomessa edelleen varsin pirstaleista. Juttuja on vähän, mutta niiden käsittely on hajautettu, vaikka materiaaliset oikeuskysymykset ovat usein samankaltaisia niin hallintolainkäytössä kuin siviiliprosessissakin (mitättömyys jne.).

Perimmiltään työryhmän käsittelemä ongelma koskee immateriaalioikeuskulttuurin turvaamista ja säilyttämistä pienessä maassa. Immateriaalioikeusriitoja käsittelevien elinten vähäinen juttumäärä vaikeuttaa ammatillisen asiantuntemuksen kertymistä. Olennaista on myös huomata, että kansallisen rekisteröintimenettelyn merkitys on vähenemässä kansainvälisten rekisteröintien kustannuksella. Oikeuksien kansainvälisten rekisteröintijärjestelmien laajentuminen ja oikeuksien käyttäminen

kansainvälisesti korostavat kotimaisen tietämyksen turvaamista ja siten lainkäytön rakenteellista uudistamista.

Immateriaalioikeusalasta on tullut hyvin monimutkainen monikerroksisen ja päällekkäisen sääntelyn vuoksi. Eri suojamuotojen osalta on Suomessakin noudatettava alan kansainvälisiä yleissopimuksia (Bern, Pariisi jne.), WTO:n alaisen TRIPS-sopimuksen sisältämiä lisämääräyksiä, Euroopan Unionin erityyppistä alueellista sääntelyä ja kansallista sääntelyä. Maantieteellisiin merkintöihin sovelletaan kansallisen lainsäädännön puuttuessa EU-tasoista lainsäädäntöä. Erityyppisen sääntelyn oikeusvaikutukset ovat vaikeasti selvitettävissä, ja niiden pätevä analysointi edellyttää erityisosaamista. Tämä on viime vuosina tullut esille esimerkiksi TRIPS-sopimuksen tulkintaa koskevassa oikeuskäytännössä samoin kuin tekijänoikeuslain uudistusesitysten eduskuntakäsittelyssä.

Kyse on myös kilpailukykyisen immateriaalioikeusinfrastruktuurin säilyttämisestä Suomessa. Jos Suomessa on alan osajia, kuten tutkijoita ja korkean ammattitaidon omaavia tuomareita, nämä voivat kilpailla kansainvälisten tuomioistuinten ja valituslautakuntien viroista. Tämä edellyttää, että Suomessa on oikeusasteita, joissa alalle voi erikoistua.

Immateriaalioikeuden alalla ollaan kansainvälisestikin varsin yleisesti sitä mieltä, että immateriaalioikeudellisten asioiden tuomioistuinkäsittely edellyttää erityisosaamista. Eri immateriaalioikeudelliset suojamuodot sisältävät yhteneviä periaatteita ja piirteitä, joten alalla toimiminen edellyttääkin kokonaisvaltaista immateriaalioikeuden tuntemusta. Oikeusturvan toteuttamiseksi tuomioistuinlaitoksessa tulisi taata tällainen kokonaisvaltainen asiantuntemus. Immateriaalioikeuksien kansainvälisyydestä myös seuraa, että oikeudenhaltijoiden kannalta usein on kysymys useassa maassa esillä olevista kiistatilanteista. Kansallisen tuomioistuimen asiantuntemus voi luoda pohjaa sille, että päätöksenteossa pystytään ottamaan huomioon alan yleinen kansainvälinen kehitys ja sen kautta voidaan päästä myös oikeuskäytäntöjen harmonisointiin. Nykyoloissa juttujen käsittelyajat ovat varsin pitkiä osin siksi, että asiat edellyttävät tuomareilta erityistä perehtymistä ja niitä yleensä käsitellään myös valitusasteissa. Keskittäminen mahdollistaisi tarpeellisen erityisosaamisen luomisen sekä

joustavamman ja nopeamman oikeusprosessin, mikä on olennaisen tärkeä erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille.

Immateriaalioikeudellista erityisasiantuntemusta tarvitaan niin suojan hakemiseen liittyvien asioiden kuin myös rikos- ja riita-asioiden käsittelyssä. Sitä edellyttää niin ikään immateriaalioikeuksia koskevien turvaamistoimien käsittely. Asiantuntemus kehittyy koulutuksen ja kokemuksen mukana. Mitä perusteellisempi ja laajempi tuomioistuimen asiantuntemus on, sitä paremman oikeusturvan asianosaiset saavat.

Immateriaalioikeuksiin liittyy käytännössä lähes aina myös sopimusoikeudellisia ja vahingonkorvausoikeudellisia kysymyksiä. Periaatteellisia ja tulkinnanvaraisia kysymyksiä käsitellään niin ikään myös rikosprosessissa. Näin on varsinkin tekijänoikeudessa, jossa teknologian kehittyminen on luonut uusia tapoja hyödyntää yksinoikeuksia. Raja sallitun ja kielletyn toiminnan välillä ei ole selvä ja periaatteellisten ratkaisujen tekeminen edellyttää osaavaa tuomioistuinta.

Tuomioistuimen erityisosaamisen mahdollistaminen edellyttää, että tuomioistuimessa on käsiteltävänä riittävästi osaamista edellyttäviä asioita; juttuja tarvitaan ”kriittinen massa”. Lausunnon kohteena olevassa mietinnössä on lähdetty siitä, että juttujen riittävän määrän turvaaminen edellyttää hallinnollisen ja yleisen oikeudenkäyntimenettelyn pysyttämistä erillään, mutta samalla niiden keskittämistä yhteen tuomioistuimeen. Tällöin erityistuomioistuimen toimivallan ulkopuolelle jäävät kaikki rikosjutut. Mietinnössä ei ole otettu kantaa siihen, miten laaja erityistuomioistuimen toimivalta olisi esimerkiksi sopimusta, kohtuullisia rojalteja ja vahingonkorvausta koskevissa kysymyksissä. Myös oikeusturvan takeena oleva oikeus muutoksenhakuun on sivuutettu melko yleisellä maininnalla. Mietinnössä ehdotettu ratkaisu kyllä kokoaisi samaan tuomioistuimeen osan immateriaalioikeuksien oikeuskäsittelyä. Samalla se kuitenkin muilta osin hajauttaisi ja monimutkaistaisi olemassa olevaa järjestelmää.

Mietinnössä esitetyn ratkaisun toteuttaminen edellyttäisi melko suuria muutoksia markkinaoikeudessa, esimerkiksi julkisia hankintoja koskevien asioiden siirtämistä hallinto-oikeuksille. Kansainvälinen kehitys on kuitenkin nopeatempoista. Suomalaisten tuomareiden saaminen mukaan kilpailemaan kansainvälisistä viroista ja

suunnitteilla olevan yhteisön tasoisen tuomioistuimen kansallisen jaoston perustaminen Suomeen edellyttävät nopeita toimenpiteitä.

Osaamisen kasvattamisessa on kysymys toisaalta koulutuksesta ja toisaalta kokemuksesta. Ylikansallisen patenttituomioistuimen valmistelun yhteydessä on tuomareiden pätevyyden eräänä mittarina pidetty käsiteltävien juttujen määrää. Käsitteemme mukaan kokemusta voisi kartuttaa jo olemassa olevaa järjestelmää hyödyntämällä ja sillä tavalla nopeuttaa riittävän osaamisen saavuttamista ja sen osoittamista.

Tällä hetkellä teollisoikeuksia koskevat riita-asiat on keskitetty yhteen tuomioistuimeen eli Helsingin käräjäoikeuteen. Myös rikkomustasoiset rikosasiat on keskitetty sinne. Rikoslain 49 luvussa säädettyjen rikosten tunnusmerkistöissä on viitattu kuhunkin teollisoikeudelliseen lakiin. Nimenomainen oikeuspaikkasäännös selkeyttäisi tulkintaa siitä, että myös teollisoikeusrikosten oikeuspaikka on Helsingin käräjäoikeus, vaikka myös tulkinnalla voidaan päätyä samaan lopputulokseen.

Hallinnolliset valitusasiat käsitellään hallinnollisessa viranomaisessa, PRH:n valituslautakunnassa, joka ei ole varsinainen tuomioistuin. Valituslautakunnasta annetun lain mukaan lautakunnassa on puheenjohtajana valtion virkamies. Käytännössä puheenjohtajana on toiminut PRH:n virkamies.

Nykyistä tilannetta tulisi ensisijaisesti pyrkiä parantamaan siten, että hyödynnetään mahdollisimman paljon olemassa olevaa osaamista ja resursseja. Eräänä kompromissiluonteisena ratkaisuvaihtoehtona voisi olla seuraavanlainen järjestelmä:

- teollisoikeuksia koskevien riita-asioiden laillisena oikeuspaikkana säilytetään Helsingin käräjäoikeus;
- vahvistetaan käräjäoikeuden teknistä osaamista esimerkiksi patenttioikeuden asiantuntijajäsenten avulla;
- keskitetään tekijänoikeutta koskevat riita- ja rikosasiat Helsingin käräjäoikeuteen;
- selkeytetään teollisoikeusrikoksia koskevaa oikeuspaikkasäännöstä ja siirretään tekijänoikeuslaissa ja RL 49 luvussa säädetty tekijänoikeutta koskevat rikkomukset ja rikokset käsiteltäviksi Helsingin käräjäoikeudessa;

- siirretään sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain mukaiset kieltoasiat käsiteltäviksi Helsingin käräjäoikeudessa;
- keskitetään sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain mukaiset korvauskanteet Helsingin käräjäoikeuteen;
- säilytetään hallinnollisten ratkaisujen käsittely toistaiseksi ennallaan, mutta määrätään PRH:n valituslautakunnan puheenjohtajaksi Helsingin käräjäoikeuden immateriaalioikeusasioita käsittelevä tuomari;
- vahvistetaan immateriaalioikeuksien osaamista eri valitusasteissa, erityisesti Helsingin hovioikeudessa.

Toimenpiteet olisivat toteuttavissa melko nopeastikin, koska ne eivät edellytä yhtä pitkälle meneviä lainsäädäntöuudistuksia kuin lausunnon kohteena olevassa mietinnössä ehdotettu ratkaisu. Käräjätuomari valituslautakunnan puheenjohtajana korostaisi menettelyn tosiasiallista tuomioistuineluonteisuutta ja tarjoaisi käräjätuomareille lisäkokemusta. Muutoksenhaku rekisteriviranomaisen eli PRH:n valituslautakunnan päätöksestä voidaan ohjata yleiseen tuomioistuimeen myöhemmässä vaiheessa, kun uudesta järjestelmästä on kokemuksia.

Immateriaalioikeutta koskevien asioiden kytkeytyminen yleisiin siviili- ja rikosoikeudellisiin periaatteisiin on joka tapauksessa mielestämme painavampi argumentti laillista tuomioistuinta harkittaessa kuin niiden kytkeytyminen kilpailuoikeuteen. Tämän johdosta asiat tulisi ensisijaisesti keskittää Helsingin käräjäoikeuteen joko mietinnössä 2005:2 esitetyllä tavalla tai edellä olevien suuntaviivojen mukaisesti.

Immateriaalioikeutta koskevien asioiden keskittäminen yhteen tuomioistuimeen mahdollistaisi sen, että tuomioistuimen sisällä pystyttäisiin takaamaan laaja asiantuntemus immateriaalioikeusasioissa. Suomi on monessa suhteessa teknologian ja muotoilun edelläkävijämaa. Suomi voi profiloitua myös kansainvälisesti kilpailukykyisenä näihin aloihin liittyvien oikeusriitojen käsittelijänä. Tästä hyötyisivät todennäköisesti eniten suomalaiset pienet ja keskisuuret yritykset, jotka tarvitsevat immateriaalioikeudellisen asiantuntemuksen omassa kotimaassaan.

Perustuslain tuomioistuinlaitosta ja oikeudenkäyntiä koskevat säännökset

Valtiosääntöoikeudellinen ongelma immateriaalioikeudellisten asioiden käsittelyn keskittämisessä on, salliiko perustuslakimme, että muutoksenhaku rekisteriviranomaisen päätöksestä ohjataan yleiseen tuomioistuimeen. Työryhmän mietinnössä katsotaan, että ”PRH:n päätöstä koskevan muutoksenhaun siirtäminen yleisille tuomioistuimille ei olisi perusteltavissa perustuslakivaliokunnan tähänastisen käytännön perusteella” (s. 16).

Tuomioistuinlaitoksen organisaatiosta on säädetty perustuslain 9 luvussa. Perustuslain 98.1-2 §:n mukaan yleisiä tuomioistuimia ovat korkein oikeus, hovioikeudet ja käräjäoikeudet, ja yleisiä hallintotuomioistuimia puolestaan korkein hallinto-oikeus ja alueelliset hallinto-oikeudet. Perustuslain 99.1 §:ssä on puolestaan säädetty, että ylintä tuomiovaltaa riita- ja rikosasioissa käyttää korkein oikeus sekä hallintolainkäyttöasioissa korkein hallinto-oikeus. Lisäksi tuomioistuinlaitoksen organisaation ja toimivallanjaon perustuslaillisia edellytyksiä arvioitaessa on otettava huomioon perustuslain 21 §:n oikeusturvaperusoikeutta koskevat säännökset.

Perustuslain 98-99 §:n säännökset perustuvat riita- ja rikosasioiden sekä hallintolainkäyttöasioiden kahtiajaolle. On kuitenkin huomattava, että rajanveto näiden juttutyyppeiden välillä ei ole selkeä. Voimme puhua eräänlaisesta harmaasta vyöhykkeestä, jolle kuuluvat esimerkiksi yleisissä tuomioistuimissa hakemusasioina käsiteltävät asiat tai sellaiset hallintoviranomaisten päätökset, joissa sisällöllisellä oikeuskysymyksellä on vahva yksityisoikeudellinen painotus tai joilla on yhteyksiä yleisissä tuomioistuimissa käsiteltäviin rikos- tai riitaprosessuaalisiin juttuihin. Osoituksena tällaisesta harmaasta vyöhykkeestä voidaan viitata esimerkiksi vuosittu-hannen vaihteessa toteutettuun holhouslainsäädännön uudistukseen, joissa eräät yksityisoikeudellisia oikeustoimia koskevat lupa-asiat siirrettiin käräjäoikeuksilta maistraateille ja samalla yleisestä tuomioistuinlaitoksesta hallintolainkäytön piiriin. Uudistus ei ollut perustuslakivaliokunnan käsiteltävänä.

Perustuslakivaliokunta on sen sijaan arvioinut eräitä sellaisia lakiehdotuksia, joissa muutoksenhaku hallintoviranomaisen päätöksestä on ohjattu hallinto-oikeuden sijasta käräjäoikeuteen. Sekä lausunnossa 9/2001 vp että lausunnossa 54/2001 vp valiokunta

piti valitustien ohjaamista hallintoviranomaisen päätöksestä käräjäoikeuteen poikkeuksellisen järjestelynä, ”kun otetaan huomioon perustuslain 98 ja 99 §:n säännökset tuomioistuinlaitoksen perusrakenteesta ja tuomioistuinten tehtävistä” (9/2001 vp). Kuitenkin ehdotus, joka koski valittamista vankilaviranomaisen ehdonalaiseen vapauteen pääsemisestä tekemästä päätöksestä, oli valiokunnan mielestä

”perusteltu, koska 7 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitetut päätökset vaikuttavat rangaistuksen tosiasialliseen pituuteen. Perustuslain 7 §:n 3 momentin mukaan tuomioistuin määrää rangaistuksen, joka sisältää vapaudenmenetyksen. On tämän kanssa johdonmukaista, että muutoksenhaku täytäntöönpanovaiheessa tehtäviin, rangaistuksen pituuteen vaikuttaviin hallintopäätöksiin suunnataan siihen tuomioistuinlinjaan, jossa varsinaiset vankeusrangaistuksetkin määrätään.” (9/2001 vp)

Lausunnossaan 54/2001 vp valiokunta puolestaan katsoi, että oli perusteita ohjata ulkomaalaislain nojalla säilöön otettujen ulkomaalaisten ”säilöissäpidon aikaisia oikeuksia koskevat valitukset samalle tuomioistuinlinjalle, jossa käsitellään myös kysymys säilöön ottamisesta”.

Lausunnossaan 32/2005 vp perustuslakivaliokunta katsoi, että muutoksenhaku rajavartiolaitoksen määräämästä, hallinnollisen seuraamuksen luonteiseen öljypäästömaksuun voitiin ohjata Helsingin käräjäoikeudessa toimivaan merioikeuteen. Valiokunta piti perusteltuna, että öljypäästöstä määrättävien sekä rikosoikeudellisten että hallinnollisten seuraamusten tuomioistuinkäsittely sijoittuu samaan tuomioistuinlinjaan.

Selostamamme lausunnot viittaavat kantaan, jonka mukaan perustuslain edellyttämänä pääsääntönä on, että valitukset hallintoviranomaisten päätöksistä käsitellään hallintolainkäyttöelimissä. Kuitenkin niiden asioiden erityisluonne, joita päätökset koskevat, saattaa perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan oikeuttaa poikkeamaan tästä pääsäännöstä.

Lausunnossaan 4/2005 vp valiokunta katsoi, että rahoitustarkastuksesta annetun lain nojalla määrättävät seuraamukset ovat luonteeltaan hallinnollisia ja että ”valitus hallintoviranomaisen päätökseen määrätä hallinnollinen seuraamus on ... ymmärrettävä hallintolainkäyttö- eikä riita- tai rikosasiaksi”. Hallituksen ehdottamaa sääntelyä oli siksi valiokunnan mukaan ”tarkistettava niin, että viranomaisen päätökseen haetaan muutosta markkinaoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa

säädetään ja että markkinaoikeuden päätökseen haetaan muutosta niin ikään hallintolainkäyttölaissa säädetyllä tavalla eli valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen”. Tässä tapauksessa ongelmana ei siis ollut, mikä elin on muutoksenhaussa ensi asteessa toimivaltainen, vaan toimivaltaisen erityistuomioistuimen noudattama menettely ja sen mukaan määräytyvä jatkovalitustie. Lausunto ei merkitse muutosta siihen vuonna 2001 noudatettuun linjaan, jonka mukaan muutoksenhaku hallintoviranomaisen päätöksestä voidaan ohjata yleiseen tuomioistuinlaitokseen, jos tälle on erityisiä, päätöksen tarkoittamia asioita koskevia perusteluja.

Työryhmän mietinnössä (s. 16) todetaan, että perustuslakivaliokunnan tähänastisessa käytännössä ”poikkeuksellisen perusteena ohjata valitustie hallintoviranomaisen päätöksestä yleiseen tuomioistuimeen on ... pidetty sitä, että viranomaisen yksittäinen ratkaisu liittyy tai vaikuttaa yleisessä tuomioistuimessa muutoin käsiteltävään asiaan”. Nähdäksemme ei ole kuitenkaan perusteltua katsoa, että valiokunta olisi edellyttänyt välitöntä yhteyttä hallintoviranomaisen yksittäisen päätöksen ja jonkin yleisessä tuomioistuimessa muutoin käsiteltävän asian kanssa. Jos immateriaalioikeudellisten asioiden tuomioistuin käsittely keskitetään Helsingin käräjäoikeuteen niiden edellyttämän asiantuntemuksen takaamiseksi, tätä on pidettävä sellaisena perustuslakivaliokunnan tarkoittamana painavana perusteena, joka puoltaa myös PRH:n päätöksiä koskevan muutoksenhaun ohjaamista samaan tuomioistuimeen. Valtiosääntöoikeudellinen tulkinta, jonka mukaan on välttämätöntä ohjata tällainen muutoksenhaku hallintolainkäyttölinjalle, on syytä kyseenalaistaa.

Patentti- ja rekisterihallituksen rekisteröintipäätöksistä valitetaan nykyisin yleensä sen valituslautakuntaan, josta jatkovalitus tehdään korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Poikkeuksena ovat kuitenkin yritys kiinnitysasiat, joissa yritys kiinnityslain (634/1984) 28 § osoittaa valitustien kulkeväksi Helsingin hovioikeuteen. Tässä tapauksessa valituksen käsittelyn edellyttämän asiantuntemuksen on siis katsottu perustelevan muutoksenhaun ohjaamista hallintolainkäyttöelimen sijasta erikseen nimettyyn hovioikeuteen.

Vastaava perustelu voidaan esittää nytkin: immateriaalioikeudellisten asioiden käsittelyn ja samalla niiden edellyttämän asiantuntemuksen keskittäminen yhteen yleisen tuomioistuinlinjan tuomioistuimeen parantaa oikeusturvaa patentti- ja muissa immateriaalioikeudellisissa jutuissa ja on siten omiaan toteuttamaan perustuslain 22

§:n julkiselle vallalle asettaman turvaamisvelvollisuuden mukaisesti perustuslain 21 §:ään nojautuvaa oikeusturvaperusoikeutta.

Yhteenveto

Pidämme työryhmän ehdotuksia immateriaalioikeusalan keskittämisestä sinänsä kannatettavina. Edellä olevan perusteella katsomme kuitenkin, että ensisijaisesti immateriaalioikeuksia koskevat asiat, mukaan lukien sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain mukaiset kielto- ja vahingonkorvausasiat, riita-, rikos- ja turvaamistoimiasiat, tulisi keskittää Helsingin käräjäoikeuteen. Suomalaisen tuomarikunnan osaamisen varmistaminen ja sen osoittaminen edellyttävät nopeampia toimenpiteitä, kuin mietinnössä esitetty vaihtoehto mahdollistaisi. Esittämämme toimenpiteet eivät nähdäksemme ole perustuslain kannalta ongelmallisia.

Helsingissä 22.4.2008

Niklas Bruun
professori

Kaarlo Tuori
professori